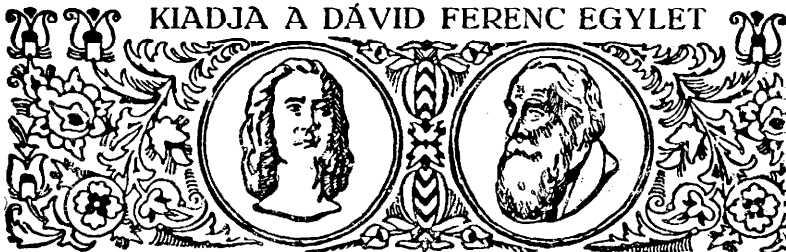

UNITÁRIUS KÖZLÖNY

A VALLÁSOS ÉS ERKÖLCSOS ÉLET ÉBRESZTÉSÉRE

KIADJA A DÁVID FERENC EGYLET

Romania

25 bani Posta

Alapította: DR. BOROS GYÖRGY.

A népegyház.

Nagyon gyakran halljuk ezt az összetett szót. Kellemesen hangzik a fülünknek, de azért talán még mindig nem vettük olyan komolyan, amint kellene. Pedig a németek már rég gondolkoznak róla és arra igyekeznek, hogy a gondolat valóban tetté, az ige testté legyen. Dr. Varga Béla püspök úr már többször tett vallomást arról, hogy életének egyik legfőbb feladata, hogy az unitárius egyház valóban megfelelhessen a népegyház fogalmának. Most újabban magyarországi hittestvéreink egy konferencián beszéltek behatóan erről a kérdésről; egyhangu volt az a felfogás, hogy az unitárius vallás valóban népvallás, mert ma is hiveinek túlnyomó része a népből kerül ki s túlnyomó többségben a nép lelkében maradt meg. A főurak közül csak kevés család vállalta azt, hogy az üldözések korában is ragaszkodják ahhoz a valláshoz, amely semmiféle világi javakkal nem kecsegtette őket. De nemcsak a nép között, hanem a főurak között is akadtak hűségesek az unitárius valláshoz és az unitárius vallás valóban a társadalom mindenik rétegében feltalálható. Feltalálható sokszor ott is, ahol az emberek születésük, családi hagyományaik folytán más egyház tagjainak vannak beírva, de ha őszinte beszélgetést folytatunk velük és elmondjuk, hogy mit hiszünk mi unitáriusok, ők is igen gyakran azt mondják: „Az iskolában másképpen tanítottak, de tulajdonképpen az én egyéni hitem is ugyanaz.”

Nagy szó ez, sokkalta nagyobb annál, mint ahogy fölületes gondolkodás egyelőre föl is foghatná. Nem kevesebbet jelent, mint hogy az ember lelkében az Isten-tudat, az Isten megérezése valahogy úgy jelenik meg, mint ahogy az unitárius vallásban van. Jézus nem azért volt a legnagyobb vallásos szellem, mert arra tanították, mert a héber törvényeket megismerte, hanem azért, mert

SS. Irodalom Iskolás urak
01.03. 1939. július 10.

sokkalta jobban, közvetlenebbül, határozottabban és biztosabban megérezte s felfogta Isten atyavoltát, mint a törvény vallása, vagy előtte bárki más. Az igazi szabad lélek, a mély lélek valóban a vallásosságnak valamelyik formájában nyilatkozik meg. Amikor tehát egyházzal beszélünk, akkor a vallás gondolata kapcsolódik hozzá. Ha az egyház csak szervezet és nem *élő vallásos szervezet*, csak olyan, mint egy nagy, üres magtár, amelyben nincsen egy szem buza sem. Az üres magtárban nem találunk kenyérmagot. Az kong és tátong az ürességtől, mint a hordó, amelyből kifolyt a bor.

A népegyház gondolata akkor lesz élő valóság, ha a *nép-vallás* eszméjével, az *élő hit* mindent átható hatalmával egyesül. Ha a nép hite adja meg hozzá ezt az olajat, amely a bibliai aszszony korsójából nem fogyott ki sohasem.

↳ *népegyház* fogalma tehát egybe kell essék *egy mélyebb és határozottabb vallásossággal*. Nem állhatunk meg tehát különböző bölcséleti, társadalmi vagy valamely egyoldalú tudományos irányzatnál, annál kevésbé *a merő bírálatnál*, mert a vallás, amint maga a szó is jelenti, valami olyat foglal magában, ami magasabbrendű hitre, alkotásra és cselekvésre vonatkozik. Nemcsak egyéni, hanem társadalmi szempontjai is vannak. Éppen ez a társadalmi szempont hozza létre a szervezetet: az egyházat.

Nagy hibát követnénk el tehát, ha az egyházban mindig *valami mással* foglalkoznánk és nem azzal, *amit maga a vallás parancsol*. A vallásnak egyik legszebb hivatása az, hogy egymás iránt a felelősségérzetet fölébressze. A vallásos ember mindig talál valamely kötelességet az életben. Ha igazán a vallás érdekel minket és nem valami más, akkor megtaláljuk hivatásunkat, kötelességeinket mindenkor. Sohasem érezzük magunkat mellőzötteknek, mert éppen magunkkal leszünk elégedetlenek azért, hogy nem tudtunk többet megvalósítani az Isten országából. Ezen az állásponton eltűnik minden egyéni harc és bekövetkezik a hittől és szeretettől áthatott munka, mikor nem nézi kiki a maga hasznát, hanem minden más embernek is a hasznát. (Fil. 2, 4.) *B. P.*

A képzelet papja ...

Valaki tüzet tett egy odvas bükkfába ...
S az óriási fa derékon letörött.
A letört koronát régen elhordták már,
De a szenes csonk áll a zöld bokrok között.

Mintha egy feketepalástos pap állna
— Távolról ilyennek festi a képzelet —
Az örökzöld fenyveserdő kapuján át
Előtte boltíves, árnyékos út vezet.

Az uton feléje tartok s elmélkedem.
 Tán az Isten akarja, hogy e csonk még álljon ; . . .
 A lelkemnek jól esik, érzem, szükség van rá,
 Hogy a képzelt pap is néha prédikáljon.

Itt most némaság van, szinte félő a csend.
 Az utamra ráhull a fenyves sötétje ;
 S hogy a paphoz érek, szinte kedvem kerül,
 Hogy a kalapomat levegyem előtte ! . . .

Izsák Domokos.

Unitáriusok nagy napjai Sz.-keresztúron.

Sokáig felejthetetlen emléke marad Székelykeresztúr unitáriusainak az a fényes és nagyszabású ünnepség, melynek keretében az egyházközség felszentelte az ujonnan beszerzett harangját és az elmúlt évben épített új elemi iskoláját. Az ünnepség fényét nagyban emelte az, hogy a harangszentelést Dr. Varga Béla az unitáriusok tudós püspöke végezte, az iskola új épületét pedig Dr. Kiss Elek e. főjegyző avatta fel. A magas egyházi személyek fogadására székelykeresztúri unitáriusok mindent megtettek, hogy az a régi szép időkre emlékeztessen még a külsőségeiben is. A püspök és kísérete elé mintegy 10 kilométerre fekvő Udvarhely vármegye határszélén ugynevezett sárdi hidhoz Ugron János fiátfalvi födbirtokos 4 lovas hintója ment 40 tagu lovasbandériumtól kísérve. A főpásztort Dr. Fazakas Miklós, Osváth Árpád köri felügyelő-gondnokok, Ütő Lajos esperes, Balázs Zsigmond főgimnáziumi, Boros György gazdasági iskolai igazgatók és nagyszámu küldöttség várta és fogadta.

Dr. Varga Béla püspök és kísérete megérkezik.

Dr. Varga Béla püspök, Dr. Elekes Domokos főgondnok és Dr. Kiss Elek egyh. főjegyző kíséretében Segesvár felől érkezett autón. Miután Osváth Árpád üdvözölte, a püspök átült az Ugron János 4 lovas fogatára. Mesébe illő látványt nyújtott az elől robogó 4 lovas hintó és az azt kísérő árvalányos fehér harisnyás délceg székely ifjak lovas bandériuma, utánuk a hosszú kocsisor. Mi sem bizonyítja ékeesebben Dr. Varga Béla unitárius püspök nagy népszerűségét a hivei körében és azok őszinte szeretetét, mint az a meleg érdeklődés, mellyel minden faluban várták, melyeken keresztül haladott a kocsija. A sárdi unitáriusok László Balázs lelkésszel élükön szintén a vármegye határszélén várták és üdvözölték. Újszékelyen virágból készült diszkapu előtt székely ruhás asszonyok, leányok és leánykák nevében Menyhárt Józsefné, Menyhárt Erzsébet és Buzogány Rózsika, a presbitérium nevében Máthé Sándor lelkész köszöntötték a főpásztort. Boldogfalván szintén

tén meleg szeretettel üdvözölte a hivek nevében Pál Dénes lelkész. Székelykeresztúr maga is a főgimnázium előtt hatalmas diszkaput állított fel a püspök fogadására, mely előtt a tanuló ifjuság állott sorfalat. A püspök megérkezését fuvószenekear játéka jelezte. A hatóság részéről Boicescu főbíró, az egyházközség nevében pedig Útő Lajos esperes üdvözölte. A püspök minden üdvözetet meleg közvetlenséggel köszönt meg.

A püspök harangszentelése.

A harangszentelési ünnepély lefolyása is méltó volt a mindenfelől nyilvánuló nagy várakozáshoz. Dr. Varga Béla püspök Péter Ödön körüli jegyző szép imája és a gimnáziumi énekharang énekszámja után lépett a szószékre és mondotta el szép és mély gondolatokban gazdag, nagyhatású felszentelő beszédét Máté evang. VI. r. 33. v. alapján a közösségi élet nagyfontosságát jelölte meg az ünnepély központi gondolatául. Az Isten országa, melyet Jézus az ő evangéliumában hirdetett — mondotta a püspök — nem más, mint a közösségi élet öntudatos és maradék nélkül való megélése az egyéni és társadalmi életben. A harang minden szava erre figyelmeztet mindenkit. Áldottak, akik ezt a figyelmeztetést meghallják. A püspököt a templomban Útő esperes üdvözölte és köszönte meg a hiveknek azt az áldozatot, mellyel új harangot ajándékoztak önmaguknak. Az impozáns ünnepséget a fiatalvívó vegyeskar szépen előadott énekszámja zárta be Ürmösi Gyula lelkész vezénylete mellett.

Tisztelgések a püspök úr előtt.

A püspök Dr. Elekes Domokos egyházi főgondnok és Dr. Kiss Elek egyh. főjegyző jelenlétében az istentisztelet végeztével fogadta a különböző egyházak, a román kulturális intézmények, az unitárius lelkészek, felekezeti tanítók, főgimnáziumi és gazdasági iskola tanárai, egyházi tanácsosok, különböző nőegyletek tisztelgését.

A Főpásztor meleg szeretettel válaszolt és köszönte meg az őt és az egyházat ért megtisztelést.

Iskolafelszentelés ünnepélye.

D. u. 6 órakor Dr. Kiss Elek e.-főjegyző az iskolát szentelte fel. Ézsaiás 45. r. 6 v. alapján a múlt által reánk hagyott vallás-, erkölcsi- és kulturális értékek és kincsek fejlesztését állította a hivek elé, mint követendő példát. A múlt megtette a maga nagy kötelességét, a jelen nagy feladata, hogy mi megtegyük a kulturális értékeink fejlesztésével való kötelességünket.

A püspök úr meglátogatja az unitáriusok kulturális intézményeit.

Dr. Varga Béla püspök Keresztúron töltött idejét felhasználta arra is, hogy meglátogassa az unitáriusok eme székelyföldi kulturális központ-

jának intézményeit. Meglátogatta a téli gazdasági iskolát és annak mintagazdaságát, a főgimnáziumot és annak minta felszerelését. Mindenütt személyesen győződött meg arról, hogy ebben a kis székely városkában valóban öntudatos és lelkiismeretes munka folyik egyházi és kulturális téren egyaránt.

*

Dr. Varga Béla családjának a bölcsője itt ringott a Nyikó kies völgyében: Szentmihályon. Talán ez az oka, hogy a püspök annyi szeretettel és jóindulattal van a székely nép sorsa és jövője iránt. De ezt érezte meg a székely nép is, amikor oly meleg szeretettel fogadta és zárta szívébe az unitáriusok tudós és apostoli lelkű főpásztorát.

Máthé Sándor.

Unitárius élet a nagy Duna táján.

Valamikor a 16. században, midőn a reformáció eszméi fogva tartották az emberek szívét nemcsak Erdélyben, hanem a nagy Duna déli tájékán, Temesvár környékén meggyőződéssel hirdették az egyetlen egy Istenség szívet boldogító evangéliumát; tul a Dunán, Baranyában és másutt keményen sikraszállottak az erős, törhetetlen magyar lelkek Jézus tanításainak egyszerűségéért és fontosságáért. A régi unitarizmust a Duna környékéről a zordon idők, keserves csapások elsöpörték, elhallgattatták. Az újabb idők azonban újra életrekellették, mint annyi más életre való eszmét, melyeket a gyakran előforduló nagypéntekek megfeszítettek és sírok mélyére zártak.

Most azonban nemcsak délen és nyugaton, hanem északon is felcsendül az unitárius ige. *Nógrádverőce—Magyarkútról* hallunk jó híreket, melyek a magyarországi unitárius testvéreinknek lelkes munkásságáról, szeretetteljes összetartásáról és hittel teljes munkájáról szólnak. Átadjuk a szót ott jelen volt tudósítónknak, hadd ismerkedjenek meg erdélyi olvasóink is egy igen értékes unitárius tevékenységgel, mely mi tőlünk térben egy kissé messzi van, de szívünkhöz olyan közel áll.

Nógrádverőce—Magyarkút.

— *Gyönyörű lankás vidéken van. A családásig hasonlít az erdélyi tájakhoz.*

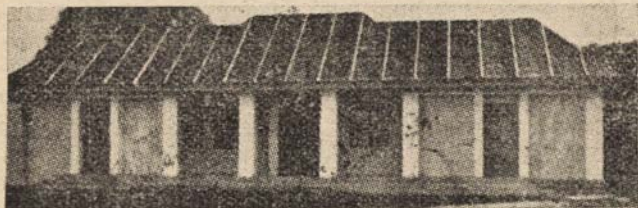
Az udvaron két friss keletű szobor fogad, az egyik *Dávid Ferencet*, a nagy magyar vallásalapítót eleveníti elénk egy fiatal erdélyi szobrász, *Simó Zoltán* elképzelésében, a másik szobor pedig az unitárius teológiai és egyházi rendszer megalkotójának: *Szentábrahámi Mihály* püspöknek a képmása. Ezt is fiatal erdélyi östehetség, a Fehérnyikó mellől Budapestre került *Benczédi Sándor* mintázta. A belső falakon még egy ismerős kép: *Kőrösfői-Krisch Aladárnak* „A vallásszabadság kihirdetése az 1568. országgyűlésen“ című művész munkája, amely a világ történelmének e ragyogóan gyönyörű jelenetét idézi emlékünkebe s amely kép

A budapesti egyházközség konferenciás tábori munka és gyermeknyaraltatási telepe. Magyarkút. Kógrád-Verőce. Egy az Isten.

Perczelné-Kozma Flóra leányotthon.

unitárius házból el nem maradhat. Egy kis márványtábla is áll a falon, ez a fiatalon, alig 38 éves korában elhunyt budapesti hitoktató-lelkész, Dr. Iván László nevét és munkásságát örökíti meg. Ez ünnepi alkalommal érdemes az ő nevét is fejegyezni, minthogy tekintélyes része volt ugy az üdülőtelep megteremtésében, mint a magyarországi unitáriusok ujjabbkori mozgalmában.

Szentábrahámi Mihály pihenő.

A piros betűs ünnepi napon a két szobor felavatására s az üdülőtelep új hivatására való átadásával kapcsolatban közös férfi konferenciára gyűltek össze az unitáriusok. A konferencia hivatalos tárgya: *a keresztyény egyházak nemzeti közvélemény-alakító szerepének megbeszélése.*

Kelemen Béla rendőr főkapitányhelyettes, egyházközségi gondnok meghatott szavakkal üdvözli az érkezőket, majd Józán Miklós püspöki-vikárius méltatja a nap jelentőségét a megörökített személyek nemzeti és történelmi szerepét, átveszi és átadja a szobrokat az egyházközség, illetve az üdülőtelep vezetőinek, mindenki lelkében zsolozsmás ima kél.

Az istentiszteletet, amely ezután következett, Pethő István pestszentlőrinci lelkész szolgáltatta, ugy imájában, mint beszédében kihangsúlyozva az összefogétel fontosságát s a lefolytatandó megbeszélések uttörő hivatását egyházi és nemzeti életünkben egy-

Gazdasági épület.

aránt. Az unitárius vallás magyar vallás, — mondotta — alapítója is magyar ember, a nemzeti célok és törekvések egyik legnagyobb szelleme, aki a Krisztusi evangéliumot hordotta lelkében, azt munkálta, azt terjesztette és azért halt mártirhalált. A mélyen átgondolt egyházi beszéd után a gyülekezet Péterffi Gyula karnagy orgonajátéka mellett a legszebb zsoltárokat s az unitárius himnuszot énekelte.

Istentisztelet után Dr. báró Daniel Gábor főgondnok vezette be a konferencia megbeszélését „*A keresztény egyház szerepe a nemzeti közvélemény kialakulásában*” című előadásával. Előadása komoly tanulmányokon épült fel és érintette ennek a kérdésnek úgy állampolitikai, mint vallásbölcseleti és társadalomtudományi részeit, forrásait. Nagyszerű előkészítő anyag volt ez az előadás a vita megindítására. A közhangulat kialakulása után Ferenc József missziói lelkész, a magyarországi unitáriusok komoly készülségü, sok tudású fiatal papja tartott pompásan elgondolt és felépített beszédet. Külföldi példákra hivatkozott. Ismertette az egyház és állam történelmi majd modern korbéli kapcsolatait, idézett francia, német, olasz és spanyol példákat, rávilágított a legujabb vallási és társadalmi, eszmékre, összefüggésbe hozta az államvezetést és a tömeglélektant s ezután az értékes kifejtés után az erdélyi történelmi eseményeket sorakoztatta fel. Azokat a nagyszerű példákat, amelyekből érdemes a következtetéseket levonni. Természetesen leglelkesebb része volt beszédének a mai unitárius-fiatalok egyházi törekvése: *a népegyház* gondolatának és tervének ismertetése. Az unitárius egyház 90—95%-ában a nép fiaiból adódik. Tehát nyugodtan lehet állítani, hogy ez az egyház — a népből sarjad, a népben él, célja és törekvése sem lehet más — a lelki kielégítésen kívül, mint a nép céljainak és törekvéseinek őszinte becsületes szolgálata, támogatása, elővitele. Az unitárius egyház tehát nem követhet más példát, csak azt, amely a nép egyetemes érdekeivel azonos. Más egyház sem végezhet a nép egyetemes érdekeivel ellenkező tevékenységet, de az unitárius vallás és egyház, valamint a nép törekvései mindig ugyanazok voltak, s mivel a nép alkotja a nemzet nagy tömegét is, ennél fogva az unitárius egyház szelleme és törekvései mindig a nemzet egyetemes törekvéseit szolgálta, annak hűséges szellemi kifejezője volt. Az unitárius egyház történetében mindig példa igazolja ezt az állítást, s ezt a hagyományt szolgálja ma és ezt a szellemet kell minden keresztény egyháznak belevinnie az egyháztársadalmi munkájába, hogy a nemzeti közvélemény kialakulásában megfelelően jusson élményre az egyházak zömét alkotó népi haladás eszméje és megvalósulása.

Ferencz József nagyhatású beszéde után vitéz Dr. Nyiredy Géza földművelésügyi miniszteri titkár, a Dávid Ferenc egylet alelnöke, Ujváry László tanácsos, Birtalan Sándor a Bölöni Farkas Sándor kereskedő és iparoskör elnöke, Gálna Gyula lelkész és mások gyakorlati megvalósításokra adtak példákat, de részt vettek a meg-

beszélésekben és a közszellem kialakításában *Dr. Csiky Gábor*, az unitárius Misszióház vezető lelkésze, *Dr. Kozma Jenő* kormányfőtanácsos, egyházi gondnok s mint vendég *S. Nagy László* erdélyi egyházi tanácsos is. Az értékes lefolyású ünnepek ismertetéséből nem hiányozhatik a Nőszövetség munkájának felemlítése sem, amely ezuttal Ferencz Józsefné képviselőjében és háziasszonyi tisztjében mutatkozott meg.

Nagyon hálásak vagyunk ezért a tudósításért. A szeretetteljes, hitből fakadó tevékenység nemcsak örömet szerez, hanem hasonló tevékenységre is serkent.

Az élőfa.

A mi falvaink.

Élőfa nélkül nincs emberi élet itt e földön. Ember, állat, élőfa egymás életének fenntartására, egymás védelmére teremtett. Nagy bünt követ el az ember, aki az élőfát nem kíméli. Saját maga, embertársa és környezete életét rövidíti, ki a fát ledönti és nem ültet mást helyette.

A Mezőség kopár pusztasága (Torda megye), a Maros völgyének siralmas képe, a két Küküllő, az Olt és a Feketeügy két oldalán kopaszodó domb és hegyoldalak mutatják, hogy micsoda rombolást visz véghez az embernek határt nem ismerő mohó vágya. A Maroson mind leuszott a fa. Most rohamosan csuszik a föld s a két part mentén, hol virágzó élet volt, ma éktelen mély szakadékok tátonganak.

A jó Isten az embert sokféle tehetséggel áldotta meg. Az alkotás tudományát is a szívébe oltotta, hogy környezetét diszitse, széppé tegye. Ezt cselekedje is hát.

Az élőfa a háztájéknak, az udvarnak, a kertnek, a falu utcáinak, környéknek a legszebb disze és ékessége. Ha egy idegen közelít és végig megy olyan községen, hol az élőfák közül csak a templom tornya látszik, ki azt mondja: „Kellemes itt az élet az ózondus levegővel telített helyen.“ Ellenben, hol egy egy elszáradt csonku, bemohásodott öreg almafa, derékban kettétört, égfelé meredő szilánkos nyár- vagy fűzfa korhadoz, önként kitér a kérdés: „Hol van a józan ésszel, tudással megáldott ember?“ Itt nincs madárdal, nincs élet.

Itt a vihar, a tűzvész akadály nélkül száguldhat tova.

1. Valamely épület véletlen vagy gonosz kezekről meggyul, a tűzcsóvák a keletkezett szélben gyorsan száguldanak tova. Pusztulással fenyegetve közeli és távoli hajlékokat. Kopár helyen legtöbbször hiába való a megfeszített emberi fáradozás. Ha élőfákkal van körülveve s az utcában élőfa sorok emelkednek, a meggyuladt épület esetleg elhamvad, de megmenekül a szomszéd és a többi.

2. Gondolatunkat tereljük olyan vidékre, melyet nem is olyan rég lombkoszoruzta erdőségek vettek körül. Ma a fa letarolva

róla. Kopár hegyek merednek az égnek. Nyári zivatar keletkezik. Nyomában hatalmas felhőszakadás. A csupasz hegyoldalakról gyorsan rohan lefelé az összegyűlt esőviz, mély árkokat hagy maga után s amit utjában talál, sodorja magával. A völgyben csendesen folydogáló patakocska pillanatok alatt megduzzad és felbőszülve, megvadulva rohan a falun, a mezőn át. Piszkos, iszapos sirjába temeti, aki és ami az utjába kerül. Nincs, ami rohanásában feltartóztassa, megtörje az erejét.

3. Ott, hol az erdők még állnak, átvonul egy vihar, leomlik az eső. Nem tud olyan gyorsan összegyűlni a víz. Egyrészt a lombok felfogják s csak azután tud lecsepegni. A szaladó vízmenyiség hol ebbe a fába, hol abba ütközik bele s mig kerülgeti azokat, észre sem veszi, hogy nagy része beszivárgott a földbe s csak kevés hányadának sikerült az erdők völgyében kanyargó patakocskába jutni. Ez is megpróbálja neki rontani a falunak, de még a hátulgombolós legényecske sem ijed meg tőle. Vigan ugrándozik benne s térdig nekigyürközve még biztassa is: „Üss el no, ha tudsz!”

4. Tikkasztó a nyári hőség. A legelésző nyáj amugy piheg. Már nem győzi szusszal. De amott a síkság közepén emelkedik egy néhány terebélyes fűzfa. Valamikor egy gyermek játékos kedvében szurta bele a kezébe levő vesszőket, nem gondolva arra, hogy milyen hasznos dolgot cselekszik vele. Ime a nyáj feléje tart és menedéket talál a szuíó nap hevében.

5. A vándor arcáról amugy csurog a verejték. Az országot pora belepte hosszú utazása alatt. Az utszélén talál egy almafát s boldogan huzódik alája, hogy pihentesse eltörődött testét. Hűsítő árnyat s talán még eledelt is nyújt a fa.

6. Lubickol a gyermeksereg. Vigan bukdácsol a nyári nap hevétől langyossá vált folyóvizben. Hirtelen riadalom támad. Az egyik gyermek mély vízbe jut s már-már elmerül, de a folyó fölé hajolt öreg fűzfának az egyik ága megmenti. Belekapaszkodva ott didereg, míg segítség érkezik.

7. Csikorgó, zimankós téli idő van. A munkás ember, kinek gyors vonatra, luxus autóra nem telik, a városból gyalog indul haza kicsiny faluja felé. Az esti szürkületben éhes, ordas farkas üvöltése hangzik. Mind közelebb és közelebb. A falu még messze. Hátborzongató percek következnek. Utasunk az utolsó erejét összeszedve igyekszik megközellteni amott az utszélén levő egyedül álló fát. A többi már a mostoha sors miatt mind elpusztult. A megmaradt fára az életösztön felsegíti. Az ordas már a fa alatt, de nem tud ártani. Utasunk, ki most boldogan öleli át az ágot, áldja a fát és annak ültetőjét. Az utszéli gyümölcsfáknak, talán ő is durva rongálója volt azelőtt. Ime most az a megmentője, mivel régebben oly kegyetlenül bánt. A fa oldalán a nagy forradás talán az ő fejszecsapásának a nyoma. Az élőfa elfeledi a bántalmat s menedéket ad, aki rászorul. A fa háládatos. Az ellenséget is pártfogásába veszi.

8. Befujta az utat a hó, céltalanul megy a fakó, mert nincs ami jelezze az ut irányát. Ha élőfák szegélyezik az utakat, az irány biztos télen is és a sötét éjszakában is.

9. Lázás betegen, öntudatlan vergődik ágyában a szenvedő. Az élőfának virágaiból készített ital, gyümölcséből előállított eledel megnyihli száját, csillapítja lázát és sok esetben egészséget nyer tőle.

*Élőfát ültess hát ember, jót cselekszel azzal.
Gyümölcsre, herbatedra gondold már tavasszal.
Százszorosan kapod munkádnak jutalmát,
Ha fád gyümölcsének dicsérik zamatját,
Házad tája, udvar, kert, az utszéle milyen szép,
Mikor az elhangzott tanítást követi a nép.
Ültess hát élőfát, oltasd, nyessed, gondozzad,
Ha így munkálsz, emléked sokáig megmarad.*

Kiss Dénes.

25 éves lelkészi jubileum.

Pünköszt harmadnapján délután kedves jubileumi ünnepségben részesítette a székelyudvarhelyi lelkész kör és a homoródkarácsonyfalvi gyházközség *Bálint Ödön esperes lelkészt*.

Az ünnepélyesen feldiszipített, több mint hatszáz éves templomban, nagy közönség előtt, Nagy Sándor töltötte be az ünnepi szónok tisztét. Remekül felépített, lelkesen előadott beszédében a szolgálat méltóságáról, szépségéről s jutalmáról szólt. Egy negyedszáz év derekas, hűséges, eredményes és lelkes papi szolgálata előtt teszünk ma tisztességet, mondotta, amikor mi elhoztuk a mi ajándékainkat, a szeretetet a lelkipásztorinak, a tiszteletet az esperesnek s a barátságot a szolgatársnak.

Az üdvözlések sorát Dr. Kiss Elek egyházi főjegyző nyitotta meg, ki az egyházi Főhatóság nevében tolmácsolta az elismerés szavait annak a volt tanuló társnak, aki az eszmény s a személyiség kettős értékét törekedett megvalósítani 25 éves szolgálatában.

Kelemen Imre oklándi lelkész, lelkész kör elnök, mint Karácsonyfalva szülőtte, Bálint Ödön esperes egykori tanítványa emlékezett meg azokról a nehéz időről, amelyek a világháború s az új keretekbe való beilleszkedés folyamán próbára tették a lelki vezetők minden erejét, egész emberségét. Az ünnepelt e történelmi negyed évszázadban mindig megtalálta a megértésnek, közös alkotó munkának azt a keskeny ösvényét, amely életre vitt s ezért elismerést érdemel a gyülekezettől, szolgatársaitól egyaránt.

Báró József városfalvi lelkész kör, Dávid Ferenc Egyleti elnök, a lelkes egyleti tagot, vezért és munkást üdvözölte, aki mint a helybeli egyletek vezetője, a kör egylet volt főjegyzője és elnöke, minden téren értékes munkásságot fejtett ki, Mint háziga

mindig szeretettel tárta ki gyülekezete teplomi kapuit a köri D. F. E. gyűlések befogadására, miről több, e községben tartott igen jól sikerült gyűlés tanuskodik.

Egyed József helybeli gondnok szép beszéd kíséretében egy értékes asztali órát nyújtott át, mint a gyülekezet ajándékát.

Gábos Domokosné, a helybeli nőegylet tiszteletének adott kifejezést, üdvözölte beszédében s az egylet ajándékaképen egy értékes íróasztali készletet adott át.

Szilágyi Sándor az ifuság üdvözlését tolmácsolta, Bodor Sándor pedig azokét, akiket a lelkész először konfirmált. Benkő Lina iskolásleány az iskolásnövendékek szeretetének adott kifejezést szóban és virágban. Benczedy Ákos helybeli tanító, énekevezér, mint szolgatársat s gyermekkorában, árvaságában atyai pártfogóját köszöntötte lendületes beszédben.

Megható volt idős Máthé Lajos nyugalmazott firtosváraljai lelkész köszöntője, ki a szülőföld emlékeit elevenítette fel, amikor az ünnepeltet, mint volt tanítványát köszöntötte.

Végezetül Bálint Ödön emelkedett szólásra. Gondolatban és emlékekben mégegyszer végig tekintett a huszonöt év utján, melyen második édesanyját, az egyházat szolgálta. Hálás szeretettel gondol néhai nagy elődjére, Demeter Dénes volt karácsonyfalvi lelkészre, kinek példája ihlette templomi szolgálatait. Az épülést és az építést szolgálta egész életében, ami az egyházi épületeken tanubizonyságai lehetnek, de amire legbüszkébb, sikerült községében a felekezeti békességet is felépíteni, ami a községből csaknem másfél évszázadon át hiányzott. A várfallal körülvett ősi templomkertben még jó ideig együtt maradt a lelkes ünneplő közönség, betelve az ünnepi órák áhitatával.

Kövári Jakab.

Lelkészi jelentés

a Bukaresti Unitárius Missziói Egyházközség 1938. évi történetéről.

Folytatás és vége.

Ifjuságunk az elmúlt évben 500 lejt adott harmonium vételre, 200 lejt juttatott a kereszturi unitárius gimnázium fenntartási alapja javára (öt évre kötelezve el magát ezen adomány küldésére), 100 lejt adott a D. F. E. K. Egyetemes Szervezete pénztárába s 750 lejjel lehetővé tette, hogy egy kiküldöttje a nyári Ifjusági Konferencián az Ifjusági Kört képviselje. Az 1938—39 egyleti év elején egy patefont is vett, miáltal a házi teadélutánokat hangulatosabbá tette.

Az ifjuságnak a diplomajárási létszám fokozásával kapcsolatos érdemét már e'öbbs említettem.

Egyházközségünk adminisztrálása lelkésznek igen sok idejét vette igénybe. E tekintetben különböző ügyek elintézésére irányuló megkeresések jelentettek sok munkát s főleg járkálást. Nagy szíveséget tett lelkésznek Ébert Lajos joghallgató afia, az Ifjusági

Kör mostani elnöke azáltal, hogy az eljárások nagy részét magára vállalta, nemcsak azokat, amikért sikerült számára honoráriumot szerezni, (amit lelkész különben a saját részére nem kérhetett volna), hanem azon (s főleg ilyen volt a sok) ügyek elintézése által, melyekért semmi ellenszolgáltatás nem járt, hanem csak utánjárást s még költséget is. A megkeresések száma év folyamán meghaladta a százat, melyeknek fele egyházi, fele világi emberektől jött. Különös e tekintetben csak az, hogy még olyan egyének és egyházközségek is igénybe vették lelkész idejét és elvonták egyházközség munkájától, akik éveken keresztül elfogadták az egyházközség lapját, de azért a legcsekélyebb összegű adományt sem küldötték be. Lelkész saját munkájáért nem is várt soha ellenszolgáltatást s megkereséseket is szívesen végezte, vagy végeztette, hiszen ezzel is missziónk szükségességét igazolta, de ezzel szemben a megkeresőktől elvárta volna, hogy a misszió fenntartási alapja javára áldozatot hoztak volna.

Iktatóra év folyamán 554 ügydarab jegyeztetett.

Lelkész igyekezett az egyházközségi lelkipásztori gondozás munkáját is megfelelően végezni. Év folyamán több száz látogatást tett híveknél, úgy lakásukon, mint munka helyükön, vagy szükség esetén a kórházban.

Különlegesebb lelkési teendők közé tartozott a jun. 2-án tartott hősök ünnepén a „Pro patria“ temetőben való ima mondása.

Június 24-én lelkész részt vett Dr. Varga Béla püspök urnak a trónteremben történt királyi megerősítése ünnepélyén, mely alkalommal román nyelven imát olvasott fel.

Julius 20-án lelkész a háromszék köri közgyűlésen volt jelen.

Julius 24-én lelkész egyházunk képviselőjében Dr. Kiss Elek püspökhelyettes ural részt vett Ófelsége Mária királyné temetésén.

Julius 1—3 napjain Kolozsváron az Ifjusági Konferencián s július 8-án az udvarhelyi egyházkörnek Kénosban tartott közgyűlésén volt jelen, majd szeptember végén az Egyetemes Lelkész-kör továbbképző tanfolyamán s október elején a Főtanácsi gyűlésen vett részt.

Hátra van még a szórványgondozási munkáról való beszámolás. Elmúlt évben lelkész 11 alkalommal volt Buşteni-ben (132 km. Bukaresttől), hol 10 alkalommal istentiszteletet tartott s minden egyes alkalommal az 1937—38 iskolai évben 10, az 1938—39 iskolai évben 8 iskolás növendék számára hittanórát tartott. Ploestiin (59 km. Bukaresttől) az 1938—39 iskolai évben lelkész bevezette az ottani 2 iskolás növendék hitoktatását is. Egy-egy látogatást tett még év folyamán lelkész Cernauţiban (539 km. Bukaresttől), Rădăuţiban (485 km. Bukaresttől, Cernauţi közelében) s Câmpinan (95 km. Bukaresttől), hol az ottani szórványokat látogatta meg.

Tekintettel arra, hogy az 1938—39 iskolai évre a buşteni-i szórvány gondozására nézve ismét megegyezés jött létre a brassói egyházközség vezetőségével s így a hitoktatást brassói s. lelkész

végzi s lelkész csak a nagy ünnepeken megy ki istentisztelet tartására és urvacsora osztásra, lelkész tervbe vette, hogy a szórványgondozási utiköltség így felszabadult számlájára az eddig még meg nem látogatott szórványokat fogja felkeresni. Ploieşten már tartott is istentiszteletet.

Nagy vonásokban ezekben foglalható össze a múlt év története s lelkész munkája. Ez a jelentés azonban csupán csak egy keret s talán felületes is. A figyelmes hallgató azonban ezen keresztül is megérezhette, hogy egyházközségünk lelkészi hivatala egy lüktető egyházközségi élet központja. Innen árad szét az az öntudatos magyar unitárius szellem, mely hivatva van egyházközségi életünket lelkesedéssel áthatni. Remélem, hogy Isten segítségével ez a szellem a jövőben is szép eredményeket fog felmutatni.

Jelentésem szives tudomásul vételét kérem.

Lőrinczy Géza

bukaresti unitárius lelkész.

Nemzetközi ifjusági táborozás Hollandiában.

A hollandiai Szabadelvű Keresztény Ifjuság július 27-től augusztus 4-ig tartó nemzetközi táborba hívja meg a különböző országokban élő hasonló hitű és gondolkozású ifjakat. Tizenhat és tizenkilenc év közötti fiuk és leányok vehetnek részt. Részvételi díj 2000 lej. A fiuk részére Leersomban és a leányok részére Vughtban van a tábor felállítva. Minden levél erre a címre küldendő: Central Secretariat V. C. J. C. Nieuwe Gracht 27, Utrecht, Holland.

A tábor célja az ifjuság nevelése abban a nemzetközi szellemenben, melyet tőlünk a mi szabadelvű keresztény vallásunk megkíván. Nem elpazarolt pénz és idő, amelyet arra szentelünk, hogy más nemzetek gyermekeit megismerjük, magunkat velük megismertessük és baráti kapcsolatokat létesítsünk ott, ahonnan az hiányzik. A nevelést pedig korán el kell kezdeni, ezért teszik Holland rokonaink nagyon okosan, a korhatárt husz éven alól. A vezetőség különösképen kéri a résztvevőket, hogy jókedvüket, népdalaikat, népies táncaikat és ha van, nemzeti viseletüket senki se felejtse otthon.

H. Sz. V.

Az Unitárius Közlöny előfizetési ára évi 36 lei. A D. F. E. évi rendes tagsági díja 60 lej. A D. F. E. örökös alapítói díja 1000 lej. A rendes- és alapító-tagok egyleti tagsági jogaik gyakorlása mellett kapják az Unitárius Közlönyt is. Az előfizetési díj csak a Közlönyre jogosít. Kívánatos tehát, hogy mindenki lépjen be az egylet tagjai sorába s díjait rendezze. Egyleti jogait csak az gyakorolhatja, aki tagsági díjait rendezte. Előfizetés Magyarországon 3 P. Minden pénzküldemény Gálfi Lőrinc pénztáros címére küldendő Cluj, C. Marechal Foch 12.

Főt. Püspök úr a szenátus tagja. Főtisztelendő Püspök úr, Öfelsége legmagasabb elhatározása folytán a szenátus tagjává kineveztetett s ezzel egyházunknak a szenátusban való képviselője, mely az 1923 évi alkotmánytörvény folytán megszűnt, ha nem is az álláshoz, hanem a személyhez kötötten, kinevezés folytán újra feléledt. Főt. Püspök úr a szenátus megnyitó ülésén és későbbi ülésein már részt is vett s ezzel kapcsolatban a miniszteriumokban több egyházi és iskolai ügyben Dr. Mikó Imre e. tanácsos afiával eljár. Az unitárius felekezeti elemi iskoláknak az állami költségvetésben biztosított államsegélyét április—június hónapra a kormány legközelebb kiutalja, a további hónapokra pedig ezt az államsegélyt havonként fogják utalni. Lelkészeink államsegélyének emelése, illetve az ennek megfelelő többlet kiadása iránt a vallásügyi miniszterium újabban előterjesztést tett a miniszterelnök urhoz. Sajnos, még nem sikerült az iskolafenntartó egyházi főhatóságoknak kedvező eredményt elérniök a tanárok és tanítók kényszer-nyugdíjazása ügyében, s ez ügyben az általános törvényes rendelkezések alól a kormány egyes egyénekre sem hajlandó kivételt tenni.

Évzáró a Teológia Akadémián. Az Akadémia évzáró ünnepélye június hó 22-én volt meleg ünnepély keretében. Az egyházi ének elhangzása után Dr. Fikker János teológiai tanár tartott tartalmas szép imát. Ezután pedig Dr. Kiss Elek dékán tartalmas beszédben számolt be az esztendő nevezetes mozzanatairól. Megemlékezett Szent-Iványi Sándor tanár eltávozásáról és Dr. Fikker Jánosnak tanárrá választásáról. Az Akadémia közelebbről megjelent Értesítője beszámol részletesen az eseményekről, azonban röviden itt is megjegyezzük a következő adományozásokat, illetve jutalmazásokat: Kahlfürst Imre afia egy értékes bibliát adományozott egy hivatását átérző teol. akad. hallgatónak; Miklós István V. éves nyerte. A Keresztési Dénes-alapból 200—200 lejt nyert Halmágyi Pál IV. és Mátyás György III. éves hallgatók, akik a falu népe és hivatásuk iránt nagy szeretettel viseltetnek. A Kuti Póli-alapból 200 lejt nyert Köntés Béla IV. éves hallgató buzgó igyekezetéért. Az igazgatóság által kitűzött pályátételt: „A faji, nemzeti és egyetemes emberi elemek helye a vallásban“; egyetlen

pályázó dolgozta ki: Imreh Lajos II. hallgató, aki 400 lej szorgalom díjat nyert Dr. Gál Kelemen felügy.-gondnok a II—III. évesek számára *Brassai Sámuel* című művéből 10 drbot ajándékozott. Dr. Kiss Elek: „A buddhizmus és a kereszténység” című művéből szintén a II—III, éveseknek 10 drbot ajándékozott. Dr. Fikker János *„Istenről való felfogásunk”* című művéből III—IV. éveseknek szintén 10 drbot ajándékozott. Évközben Vári Albert az I. éveseknek: *Keressétek először Isten országát*” című művéből 6 drb. Ürmösi József: *„A gyakorlati teológia főkérdései”* című művéből az V. éveseknek 6 drbot ajándékoztak. Az angol pályázaton Halmágyi Pál és Nemes Sándor IV. évesek 250—250 lejt nyertek.

Évzáró a kolozsvári főgimnáziumban. Junius hó 24-én volt a főgimnázium évzáró ünnepélye a szokott ünnepies keretek között. A főt. püspök úr Bukarestben lévén elfogalva, helyette Dr. Kiss Elek főjegyző vett részt az ünnepélyen. Jelen voltak Dr. Gál Kelemen és Dr. Gyergyay Árpád feiügyelő gondnokok. Az ünnepély a szokásos énekekkel és a vallástanár imájával kezdődött. Azután Gálffy Zsigmond igazgató tartalmas beszédben tett jelentést egy iskolai év munkájáról, a tanári karban történt örvedetes változásról, a tanu'ok magaviseletéről és előhaladásáról. Méltatta Dr. Ferencz Józsefnek felügyelő gondnoki minőségében teljesített munkásságát és sajnálkozását fejezte ki lemondása fölött. Beiratkoztak év elején 197-en, évvégi létszám 193. Kimaradt 4. Az ötödik osztályba felvételi vizsgára jelentkezett 11 tanuló, mindenkinek sikerült a vizsgája. Az első osztályban felvételi vizsgát tettek 15-ön, szeptemberben még tehetnek a jelentkezők. A legjobb tanulók: I. osztályban 1. Nagy Pál (8,75), 2. Szász Olivér (8,69), 3. Molnár Géza (8,62); II. osztályban 1. Albert Pál (9,27), 2. Székely Pál (8,49), 3. Fazakas Péter (8,46); III. osztályban: 1. Zsákó János (9,30), 2. Gálffy Miklós (9,20), 3. Albert Gyula (9,05) és Nagy Árpád (9,05); IV. osztályba: 1. Kardos László (9,29); 2. Németh Béla (7,94), 3. Réthy Elemér (7,73); V. osztályban: 1. Jenei György (9,28), 2. Gálffy Zsigmond (9,12), 3. Major István (9,06); VI. osztályban: 1. Komjátszeghy Sándor (9,75), 2. Török Imre (9,27), 3. Bandi Dezső (8,86); VII. osztályban: 1. Kovács Sándor (9,75), 2. Gyergyay Ferenc (9,39), 3. Nagy Imre (9,10); VIII. 1. Létay Lajos (9,24), 2. Szász István (8,97), 3. Szabó László (8,86).

A kolozsvári unitárius kollegium ifjai a tornavizsgán és a rajzkiállításon. Az unitárius ifjak a tornavizsgán sok kiválóságról tettek tanubizonyságot. Kitűnőek voltak a szabad-, együttes gyakorlatok és a különböző versenyeken sok kiváló, nagyobb arányokban is versenyképes ifju tünt ki. Valóban öröme és dicsősége Lőrinczy Zoltán tanárnak a bemutatott szép eredmény.

Ugyancsak nagy örömet okozott a nagyszámu látogató közönségnek a kézimunka és a rajzkiállítás. Egészen meglepő tehetségek tüntek ki. Ilyenek: Szász Olivér I., Kardos László IV., Molnár Jenő VIII., Szász Sándor VIII. és Szász István VIII. o. tanulók. A többiek között messze kiemelkedett Bandi

Dezsd VI. o. tanuló különböző alkotásaival, melyek igazi eredeti tehetségekre mutatnak s melyekről a „Keleti Ujság“ külön cikkben emlékezett meg. Az Unitárius Kollégium középpontja lett a művészetnek azáltal, hogy Tóth István és Szopós Sándor Erdély Istenáldotta művészei rajz- és festőiskolát tartanak fenn. Ez az iskola valóban egy művészeti akadémia helyét tölti be. Itt is kiváló tehetségek tűntek fel. Ezek közül megemlítjük S. Nagy Magda, Földes Edit, Gál Ilonka, Bedő Ibolya, Nagy Éva alkotásait, melyek erőt, tehetséget és elhivatást tételeznek fel. — Ezelőtt 100 esztendővel az Unitárius Kollégiumban a népies költészetet művelték. Ezzel vonult be az akkori ifjúság az irodalomba. Ma az utódok művészet, rajz, festészet, szobrászat terén alkottak értékes dolgokat. Nem akar a mai ifjúság sem méltatlan lenni a régiekhez.

Kinevezések. Főt. püspök ur a megtörtént választás után Medgyesre *Sükösd Pál* lelkészjelölt, okleveles vallástanárt, H.-Szent-Péterre pedig *Pap Ferenc* kedai lelkészrendes lelkésznek kinevezte. Lelkész testvéreinknek sok sikert és megelégedést kívánunk az új munkamezőn.

Alapítvány. *Pál Mihály* ny. tanító és neje *Kovács Berta* ny. tanítónő elhalt *Erő* fiuk emlékére a székelykeres turi főgimnázium javára 20.000 (huszezer) lej alapítványt tettek és az összeget teljes egészében be is fizették. Az alapító levélben megjelölték az alapítvány célját, mely szerint az alapítvány addig növelendő, amíg 2 (két) jóra való székely fiu tanulót lehet belőle segíyezni. Isten áldása legyen a nemeslelkű alapítványozókon.

Vizsgák a Teológia Akadémián. Alapvizsgára állottak: Dimén András, Imreh Lajos és Kilyén Sándor II. éves akadémiai hallgatók. Mindhárman jó eredménnyel vizsgáztak. Szakvizsgára állottak: Halmágyi Pál, Köntés Béla, Nemes Sándor és Sebe Ferenc IV. éves hallgatók. Mindnyájan komoly készülétről tettek tanubizonyosságot. *Jeles* eredménnyel vizsgáztak: *Halmágyi Pál* és *Sebe Ferenc*. Lelkészképesítő vizsgára 6-on állottak elő: Kiss Zoltán, László Attila, Miklós István, Nagy Ferenc, Simó György és Szolga Ferenc. A vizsgáló-bizottság itt is komoly előkészületről nyert bizonyosságot. *Jeles* eredménnyel *Miklós István* vizsgázott. Kisegítő vallástani-tői vizsgát László Anna és kántorképesítő vizsgát Halmágyi Pál tett.

Unitárius Irodalmi Társaság. Az Unitárius Irodalmi Társaság 1939. május 29-én az unitárius püspökség kollégiumi disztermében nagyszerű felolvasó ülést tartott. Dr. *Ferenczy Géza* elnöknek a „Keresztény Magvető“-ben egészében közölt s nagy tetszéssel fogadott megnyitója után Dr. *Mikó Imre* tartotta meg székkfoglaló értekezését. A jeles felolvasásból idézzük: „Egyetlen kisebbség sem pusztult el csak azért, mert jogai nem voltak törvénybe iktatva, viszont egyetlen kisebbséget sem tartott meg a törvény betűje. A vallási és nemzeti kisebbségek igazi védelmének a jog és történelem csak a formáját adja meg, a lényeg itt sem a mások által nyújtott védelem, hanem a kisebbség *belső önvédelme*. Ennél az önvédelemnél pedig az egyház és iskola döntő

szerepet játszhatnak, mert a lelkek feletti hatalmával olyan kisebbségi embertípust, olyan sajátos lelkületet alakíthat ki, amelyik ellen tud állani az asszimiláció és disszimiláció veszélyének egyaránt... A kisebbségi élet utka tehát az adott lehetőségek mesteri felhasználásában rejlik... Ha a sors nekünk unitáriusoknak örökös kisebbségi életformát rendelt, akkor én szeretném, ha ennek az új embertípusnak a kialakításával az unitarizmus mutatna az egyetemes kisebbségi magyarságnak példát." Majd *Gyallay-Pap Sándor* író és szerkesztő olvasott fel költeményeiből nagy tetőszéssel. Ezt követően *P. Szentmártoni Éva* meleg, színes hangjával nagy sikerrel adott elő Verdi: *Álarcos bál-jából* egy áriát *P. Szentmártoni Kálmánné* művészi kíséretével. Végül nagy figyelmet és elismerő érdeklődést keltett *Gyallay-Pap Domokos* joghallgatónak, mint vendégnek felolvasása. A felolvasás eredeti oklevélkutatás alapján egy régi pör érdekes fordulatait s a pörben szereplő unitárius vonatkozású emlékek művelődéstörténeti jelentőségét ismertette.

Helyreigazítás. Lapunk múlt havi számában megemlékeztünk arról, hogy Péterffi Gyula budapesti, most visszavonult énekevezér, volt hévizi áll. ig.-tanító, három egyházközségnek egyházi énekeskönyvet és kis bibliákat adományozott. Péterffi Gyula azt a kívánságát fejezte ki, hogy igazítsuk helyre, miszerint az ajándékozott könyvek árának egy részét mások adták össze, csak egy részének ő az adományozója.

A dicsőszentmártoni D. F. E. Ifjúsági Körének tanulmányi és missziós kirándulása Torockón és Kövenden. Junius 11-én vasárnap hajnalban a dicsői Dávid F. E. I. Köre lázas készülődés után autóba ült, hogy az unitarizmus és magyarságunk két ősi egyházközségét, Torockót és Kövendet megismerhesse. Már teljesen megvirradt, amikor autókból, a reggeli ködfátyolból a „Székelykő“ meséket mesélő csucsai kibontakoztak a mosolygó napsugarak közül. Torockóra érkezünk s megmásztuk a csúcsokat. Egyszer csak megkondult az ősrégi templom hangja mely bennünket is közös imára hívott. Elmentünk és imádkoztunk. Lelkünk együtt szárnyalt a gyönyörű gondolatokkal és alkalom jelentőségét kidomborító igehirdető Benczédi Domokos helyi lelkész lelkével. A közének helyett az ifjúsági egyletünk dalárdája „Halld imánkat“ c. éneket énekelte Kiss Zoltán s.-lelkész vezetése mellett. Egyházi beszéd után Lukács Sándor dicsőszentmártoni lelkész tolmácsolta Egyházközsége és ifjúsága üdvözetét és szeretetét. Templomozás után a lelkészi lakban a két ifjúsági egylet ismerkedője és fényképezése történt, majd pedig a torockói ifjak a dicsői hittestvéreket ebédre hívták meg.

Kövenden is felejthetetlen emlékü találkozónk és ismerkedésünk volt az ifjúsági egylet keretei között a következő templomi műsorral:

A gyülekezet lelkes éneke után Lukács Sándor lelkész mondott szívből fakadó imádságot és magasan szárnyaló beszédet.

Majd Kiss Zoltán s.-lelkész üdvözölte a kövendi testvéreket s testvéri érzését a gyülekezet könnyek között viszonzta. Simon Anna tanítónő előadás keretében vázolta az ifuság jövőbeli feladatait. Nagy Annuska, László Annus, Koródy Béla szavatai következtek, majd pedig a dicsői dalárda éneke következett Kiss Zoltán vezénylete mellett. A kedves ünnepséget Bende Béla helyi lelkész szerető szavai zárták be. Vacsora alkalmával, mit a Nőegylet adott a vendégek kérésére, az ifjuság meleg barátságát költö. Hétfőn, 12-én a Torda-hasadékot és Torda város nevezetességeit tekintette meg az ifjuság. Isten áldását kérjük a lelkes dicsői. egyházközség minden tagjára.

Kiss Zoltán.

Tájékoztató. A cluji unitárius koll. főgimnáziumába az 1939—40 isk. évre beirathozhatik minden magyarnyelvű tanuló valláskülönbség nélkül. Nem magyarnyelvű tanulók felvételéhez miniszteri engedély szükséges. Az ez iránt való kérvények a közoktatásügyi miniszteriumhoz címezve f. év augusztus 15-ig nyújtandók be az igazgatóhoz. Magyar anyanyelvű, de idegen hangzásu nevű tanulóknak a hatóságtól (városon közjegyző, falun községi előjáróság) hivatalos igazolványt kell benyújtaniok a beiratkozáskor, amely bizonyítja, hogy idegen hangzásu nevük ellenére anyanyelvük magyar. A magyar anyanyelvű tanulók augusztus 25—31. között iratkoznak be. Az I. gimn. osztályba iratkoznak szept. 1-én legalább 9 és fél, legfeljebb 13 és fél évesek kell, hogy legyenek, Az I. osztályba felvételi vizsgálat alapján lehet beiratkozni. A felvételi vizsgálat ideje szeptember 13-ika. A vizsgálat tárgyai román nyelv és számtan. Előbbiből 15 sort írnak diktálás után a vizsgázók a 4. elemi osztályban tanult anyagból, szóbelin pedig olvasnak valamely tanult olvasmányból és kérdéseket kapnak az olvasmány tartalmára és az elemi iskolában tanult nyelvtanra vonatkozóan. A felvételi vizsga díja 89 lej. A felvételi vizsgára való bocsátás iránti kéréseket augusztus 30-ig kell beküldeni az igazgatósághoz a következő melléletek kíséretében: 1. Osztálybizonyítványt az elemi iskola (legalább) 4. osztályáról. Felekezeti iskolák bizonyítványára tanfelügyelői iattamozás szükséges. 2. Állami anyakönyvi kivonat. 3. Egyházi keresztlevel. 4. Állampolgársági bizonyítvány (vagy annak hiteles másolata). 5. Ujraoltási bizonyítvány. Ezek az okmányok nemcsak vizsgái, hanem beiratási okmányok is lesznek. A javító vizsgálatok ideje I.—III. osztályok részére szeptember 1—5., az V.—VIII. osztályok részére szeptember 1—3 napjai. A felső tagozatba (V. oszt.) való felvételi vizsga ideje szeptember 4—6. Vizsgadíj 209 lej.

Fizetendő díjak a főgimnáziumban: 285 lej beiratási és évi 4000 lej iskolai díj egész évre.

Fizetendő díjak az internátusban és konviktusban: Főgimnáziumi tanulók évi 1500, főiskolai hallgatók évi 3000 lej internátusi díjat fizetnek. Utóbbiak beiratási díja 285 lej. A konviktus díj havonta 700 lej. Fürdési díj havonta 100 lej. Közeli

vidékről való szegény tanulók, akik hazai csomagot könnyebben kaphatnak, vagy azok, akik rokonaiknál valamelyes étkezési ellátást kaphatnak, lehetnek félkosztosok (ebéd vagy reggeli-vacsora) s ebben az esetben a kosztdíjnak felét fizetik.

A bentlakó tanulók ágyneműt (szalmazsák, párna, takaró) hazulról hoznak.

Egyházi érdek lévén, hogy kiváló tehetségű ifjaink szegénységük miatt ne essenek el a középfoku iskoláztatástól, lelkészeink és tanítóink ajánlata alapján 8-10 első gimn. oszt. lépő tanuló teljes, vagy nagyobb kedvezményben fog részesülni az I. évharmadban tanusítandó tanulmányi előmenetel alapján.

Az igazgatóság.

Felhívás. Felhivom köri tanító-egyesületi elnökeinket, hogy 1938. decemberben az énekeskönyv új kiadása tárgyában 2477—1938. E. K. T. sz. alatt megtárgyalás és véleményezés végett általam leküldött leíratra vonatkozó javaslataikat mielőbb küldjék be, de legkésőbb július végéig, most már nem hozzám, hanem az E. K. T.-hoz.

Patakfalvi Zsigmond, elnök.

Az Unitárius Leányotthon előjárósága felhívja mindazon szülőket, kik Kolozsvárt tanuló leányaikat az 1939—40. isk. évben a Leányotthonban óhajtják elhelyezni, hogy eziránti kérésüket küldjék be az Előjárósághoz címezve (Cluj, Calea Marechal Foch No. 12.) legkésőbb augusztus 10-ig.

Házasság. Nyitrai Mózes marosujvári lelkész és *Deák Berta* erzsébetvárosi s. lelkész házasságot kötöttek és június hó 11-én Kolozsvárt az unitárius templomban egyházi áldásban részesültek. A mindenható Isten áldása és szeretete legyen a lelkéspár életén, magánéletüket kísérje boldogság, fenkölt hivatásukat pedig siker és szerencse!

A 10 éves homoródszentpáli Dávid Ferenc dalárda. Pünkösöd másodnapján este 10 órai kezdettel a dalárda 10 éves fennállását ünnepelte megfelelő műsor keretében. Konferált Vári Domokos s a királyhimnusz elénekelése után felolvasta alkalmi versét, melyben dalosnépi voltunkat, örömben, bánatban való nőtlés lelkületünket állapítja meg. A karnagyot, a dalosnépet további munkára serkenti s azt kívánja, hogy a dal sohase szűnjön meg az ajkakon. A hallgatók szívét-lelkét gyönyörködtető mély szólamu énekek közben előadták az „Analfabéta tanfolyam” című egyfelvonásos kacagtató darabot, majd a „Borvers” szaválata után reggelig tartó derűs táncmulatság volt, hol mindenki jól érezte magát. A bál rendezése Lőrinczy Mihály karnagyot és Barta Domokos elnököt dicséri, kik mindent megtettek a bál sikeréért. A dalárda érintkezést vett fel a Petőfi-ünnepélyt rendező bizottsággal oly célból, hogy szerepelhessen annakidején a Petőfi ünnepen. Minden ilyen megmozdulást örömmel üdvözlünk s jelen alkalomból köszönjük a homoródszentpáli dalárdát vezetőségével, tagjaival együtt s kívánjuk, hogy sok sikerrel énekelhessenek ezután is a magyar dalkultúra örömére és előbbvitelére.

Jelenvolt.

Diszoklevél. Pünköszt másodnapján a tanítványi ragaszkodásnak, hálának és szeretetnek megható érzése jutott kifejezésre Homoródszentpálon, amikor egy 12 tagú küldöttség. id. Tamás Gábor vezetésével egy művészi kivitelű, diszoklevelet nyújtott át Pálffy Ákos nyugalmazott énekvezér, igazgató-tanítónak. A küldöttség szónoka Tamás Gábor könnyekig megható szavakban köszönte meg azt az érdemes munkásságot, amit Pálffy Ákos községükben kifejtett. Nyugdíjaztatása hirtelen, nyári nagy munkaidőben történt, a volt tanítványok nem tudtak semmi maradandó emléket nyújtani. Mindig érezték azonban, hogy az nem maradhat el. Ezt kívánták megadni most, amikor 115 volt tanítvány aláírásával, kik által annyi család van képviselve, a diszoklevelet átadták.

A volt tanítványok nagy része már családapá, vagy családapanya, kik maguk is gyermekeket járatnak iskolába, de éppen most érzik, mit jelentett számukra a jó tanító.

Az oklevél szövege a következő:

Pálffy Ákos állami iskolai igazgató-tanító urnak, unitárius énekvezérünknek hálataljes szívvel adjuk ezen *diszoklevelünket*, aki Sânpaul—Homoródszentpálon 1912 óta 1936-ig a világháború alatt és után, nehéz körülmények között, iskolában, tempóban, ifjúsági egyesületeinkben, kertészeti és gazdasági gyakorlati területeinken, szövetkezeteinkben, társadalmi életünkben, testi és lelki ereje teljességével, önfeláldozással, szeretetteljes türelemmel, helyes példaadással, fegyelemmel nevelt, tanított bennünket tanítványait s előkészített a tisztas gyakorlati életre. Ez áldott munkássága soha el nem muló, a távoli jövőre, késő utódainkra is kiterjedő Mesterünk munkásságában örökre él Szeretett Életmesterünk nyugdíjaztatása alkalmával a vele történt méltatlanságokat mélyen fájlaljuk s szívből óhajtjuk, hogy vegye azokat meg nem történteknek s igyekezzék örökre elfeledni.

Mi ezen diszoklevél aláírói teljes szívből és tiszta lélekből biztosítjuk szeretett Életmesterünket a legmélyebb tiszteletünkről, őszinte, ragaszkodó szeretetünkről, meggingathatatlan bizalmunkról és soha el nem muló, utódainknak is átörökítendő hálánkról. Életére Isten kegyelmes áldását kérjük.

Aláírva 115 volt tanítvány.

Halálozások. *Özv. Murvay Samuné* szül. *Lőrinczi Juliánna* életének 90-ik évében, június hó 4 én d. u 4 órakor elhunyt. A magas kort ért elhunytban Murvay Samu egyházi tanácsos édes anyját gyászolja. — *Özv. lovag Arlow Viktorné* szül. *szentgericei Nagy Mária* folyó év június hó 20-án, reggel 4 órakor, életének 70-ik évében, hosszas szenvedés után visszaadta kifogyhatatlan jósaгу lelkét igaz Teremtőjének. Budapesten, a Farkasréti temetőben helyezték örök nyugalomra június hó 22-én. — *Vitéz Dr. Nyiredy Gézáné* a budapesti unitárius Nőegylet kiváló elnöknője édes anyját gyászolja az elhunytban. Istennek gondviselő szeretete legyen az elhunytakon és az itt maradt hozzátartozókon.

Nyugtázás. Az egyesület pénztárába február 15-től május 9-ig *előfizetési díjat* fizettek: Nagy Zsigmond Mezőbergenye, Solymosi István Unitárius Egyházközség Erzsébetváros. Ifj. Kiss Áron Sz.-Szentkirály, Vass Lajos Tarcsafalva, Bálint János Olasztelek, Tóth Jánosné, Jancsó István Olthévíz 1938-ra, Pap Gyula Medgyes 1936—38-ra, Süközd Benedekné Sz.-Szentkirály 1938—39-re, Csicszer Viktorné Coseni 1936—37-re, Bálint Mihály Brassó 1937—38-ra, Márkodi János Ny.-Gálfalva 1937—39-re, Unitárius Nőszövetség 1935—39-re, Nagy Béla Marosvásárhely 1937—38-ra, Özv. Sigmund Jánosné Kőkös 1938—39-re, a Brassói Unitárius Nőszövetség tagjai 1938-ra: Ambrus Lajosné, Özv. Aschauer Józsefné, Baczoni Béláné, Id. Bálint Jánosné, Bálint Lászlóné, Bekey Ervinné, Bencze Dénesné, Benedek Dénesné, Benedek Sándorné, Benovits Jenőné, Bíró Lajosné, Bittermann Emilné, Bobancuné Simon Anna, Bunika Jánosné, Czopf Jánosné, Özv. Czámpa Gusztávné, Czifra Zsigmondné, Csibi Lajosné, Csoma Győzőné, Csüdör Béláné, Darkó Józsefné, Dávid Jenőné, Özv. Demeter Dénesné, Derzsi Béláné, Dobra Dénesné, Elek Györgyné, Elekes Lajosné, Farkas Istvánné, Fazakas Jánosné, Fekete Gáborné, Ferenc Istvánné, Gál Vilmosné, Gergely Jánosné, Gergely Mózesné, Gocsmann Béláné, Gottfried Sándorné, Gyöngyösi Károlyné, Ilkey Elekné, Incze Gyuláné, Izsák Domokosné, Izsák Vilmosné, Jakab Vilmosné, Kacsó Sándorné, Kalmár Piroska, Kasper Jánosné, Ilkey Ferenczné, Keresztes Gyuláné, Keresztes Jánosné, Özv. Kiss Istvánné, Kiss Jánosné, Kiss Józsefné, Kiss Károlyné, Knobloch Rezsőné, Kovács Lajosné, Özv. Kánya Gáborné, Lázár Sándorné, Lőrincz Bálintné, Özv. Machold Róbertné, Markovits Leoné, Máthé Györgyné, Pataki Jánosné, Péterfy Áronné, Özv. Preiszner Péterné, Römer Györgyné, Sándor Gergelyné, Özv. Sáska Dénesné, Schuszter Vilmosné, Seiffert Jánosné, Sütő Sándorné, Szabó Mózesné, Szász Andrásné, Özv. Szász Károlyné, Szász Lászlóné, Székely Domokosné, Szilassy Gyuláné, Id. Szolga Ferencné, Szőcs Istvánné, Dr. Taglicht Sámuelné, Tóth Mózesné, Török Sándorné, Unitárius Nőegyesület, Zátyi Jánosné Brassó, Szalay Istvánné Dârste, Dr. Kerekes Istvánné, Balog Mihályné, Ferencz Béláné, Fülöp Árpádné, Harkó Ferencné, Nemes Nagy Lajosné, Özv. Németh Istvánné, Sándor Albeétné, Sigmund Kálmánné, Soós Jánosné, Sólyom Jánosné, Szabó Jenőné, Takács Miklósné, Holly Károlyné, Szabó Mihályné, Hoch Jenőné, Szabó Istvánné, Bert Sándorné, Bokor Józsefné Brassó, Belkovits Józsefné Bod, György Emődné, Oltean Emma Bod, Göncz Mihályné. *Alapítói díjban fizettek:* Marosi Albert Sz.-Abrahám 200 lejt, Tamási Béla Kolozsvár 500 lejt, Dézsi Dénes Aranyosrákos 100 lejt, Incze Zsigmondné Olthévíz 200 lejt, Benczédi Pál Kolozsvár 500 lejt és Izsák Domokos és neje Benczédi Anna Benczéd 300 lejt.

Május 14-től június 20-ig *tagsági díjat* fizettek: Agh Ferenc Kolozsvár, Sebe Ferenc B.-Szentmiklós, Bodóczy Sándor Tordatur, Zsigmond József Lokod 1938-ra, Lőrinczy Géza Bukarest, Szath-

máry Gábor Kolozsvár, Filep Andor Ikland, Halmágyi János Marosvásárhely, Kovács Domokos Ny.-Gálfalva, Csongvay Lajos Ny.-Szentlászló, Máthé Zsigmond Ny.-Szentmárton, Pethő Kálmán Nyomát, Papp Gyula Szentháromság, Benedek Mihály Székelykál, Kiss Tihamér Ádamos, Sándor Gergely Désfalva, Major Sándor Harangláb, Pál Tamás Dombó, Lőrinczy Gergely K.-Széplak, Székely Tihamér M.-Sáros, Török Mihály Alsórákos, Szén Mihály Datk, Kelemen István Felsőrákos, Gálfi Elek Nagyszeben, Fekete Lajos Ürmös, Nagy Dénes Jára, Buzogány Kálmán Komjászeg, Weress Béla Komjászeg, Gálfi András Szentmihályfalva, Gál Gyula Torockószentgyörgy, Nagy Domokos Verespatak, Kökösi Kálmán Mészkö, Nagy Sándor Abásfalva, Bálint Albert Gyepes, Simén Domokos H.-Almás, Kiss Sándor Jánosfalva, Végh Mihály H.-Ujfalva, Bálint Ödön H.-Karácsonyfalva, Kiss Jenő H.-Keményfalva, Kővári Jakab Kénos, Bede Emil Recsenyéd, Nagy Béla Muzsna, Lőfi Ödön Bölon, Dr. Kovács Lajos Sepsiszentgyörgy, Benedek Gábor Kökösi, Székely Kelemen S.-Köröspatak, Pál Dénes Alsóboldogfalva, Lőrinczy János Bordos, Sófalvi Domokos Csekefalva, Pap Zsigmond Enlaka, Ürmösi Gyula Fiátfalva, Szász Dénes Firtosváralja, Katona Ferenc Sz.-Szentmiklós, Benczédi Ferenc Gagy, Gyulay Árpád Korond, Pálffy Árpád Medesér, Péterfy Mihály M.-Zsákod, Lőrinczy László Kadács, Pap Ferenc Kede, László Balázs Sárd, Pál Dénes Siménfalva, Török Elek F.-Martonos, Máthé Lajos Sz.-Abrahám, Máthé Sándor Ujszékely, Fülöp Elemér Kide, Böloni Vitmos Kolozs, Antónia Mihály M.-Szovát, Barabás Miklós Nagyenyed, Özv. Macskási Lajosné Kolozsvár 1939-re; Özv. Bella Edéné Marosvásárhely 1937—38-ra, Gotthárd Áron Temesvár 1939-re, Özv. Kádár Józsefné Dés, Mátyus Gergely Szőkefalva, Árkosi Tamás Sinfalva, Fazakas Jenő Rava, Fülöp Zoltán Vadad 1938—39-re, Nagy Béla Segesvár 1936—37-re, Pálffy Károly Abrudbánya 1940-re, Benczédi Domokos Torockó 1937—38-ra, Pálffy Árpád Köröspatak 1934—36-ra, Kozma Béla Pipe 1933—34, Katona József 1929—30-ra, Csiky Albert Sz.-Udvarhely 1937—39-re. — *Előfizetési díjat* fizettek: Incze Jánosné Kálnok, Szénássy Jánosné Kolozsvár, Gál Sándorné Temesvár 1939 re, Bolgár Pál, Csontos Márton, Pálffy Miklós, Özv. Mihályfalvi Miklósné, Székely Erzsébet, Fekete Géza Temesvár 1938 második felére és Gál Sándor 1938—39-re, Barabás Béla Szentiván-Laborfalva, Bedő Ferenc Kézdivásárhely, Tamás Rezsőné Barátos, Unitárius Egyházközség Szentiván-Laborfalva 1937—38-ra, Kovács Endre Brassó 1938—39-re. — *Alapítói díjban* fizettek: Biró Izsák Szentgerice 100 lej, Fülöp Árpád Olthévíz 150 lej, Lőrinczy Dénes Torda 100 lej.

Kolozsvár, 1939 június hó 21-én.

Gálfi Lőrinc
pénztárnok.

Szerk. üzenetek. Költemények, cikkek hely szűke miatt maradtak későbbre. A naptárba a közleményeket kérjük a mult számban jelzett határidőre beküldeni.

A București unitárius egyházközség hírei.

Aranykönyvi bejegyzések: Ház-alap javára adakoztak: Szász Margit konf. nőv. Bușteni 200, Gál Albert 100, Fekete József 100 lejt. **Segély-alapra** adakoztak: Borodáné, Régeni Piroska Árkos 50, Kárpáti József Árkos 109, Özv. Halász Alfrédné 200 lejt. **Misszió-patronus díjat** fizetett Salamon Sándor 1500 lejt.

Egyházi adót fizettek (május 20—június 22 ig) 1939-re: Czoguly Mariska 100, Kolozsvári Dénes (jan.—jun.) 100, Maschek Antalné (jan.—jun.) 100, Lahó Istvánné 100, Gidáli Béla 2500, Salamon Sándor 1000, Zabos Jánosné (jan.—jun.) 50, Buzogány János (Gugești) 200, Bölöni Vilmos, Jakabffy János (Ploesti) 200—200, Székely Miklósné (jan.—jun.) 50, Szentpáli Eszter 100, Cherianné, Andrásófszky Margo r. 120, Fekete József (jan.—jun.) 100, Barbucz Mihályné 200, Bálint Eszter 30, Gál Albert 200, Filep Árpád (jan.—jun.) 300, Bába Mihály 100, Özv. Halász Alfrédné (jul.—dec.) 500, Ferenczy Gábor 600, Barabás Judith-Gabriella 200, Tamás Zsigmond 100 lejt.

Unitárius Közlönyre előfizetési díjat, illetve adományokat adtak: Stănile-né, Balázs Eszter 50, Haleksy Alfréd 200, Kolozsvári Dénes 40, Lahó Istvánné 40, Szabó Róza 40, Kelen Miklós 50, Kiss Elekne 40, Kocs Lajos 40, Péter István 40, Szász Lajos (Bușteni) 30, Zabos Jánosné 40, Buzogány János (Gugești) 100, Bölöni Vilmos, Babos Lászlóné (Ploesti) 36—36, Székely Miklósné 40, Barbucz Mihályné 40, Gál Albert 50. Özv. Halász Alfrédné 50, Gál József 50, Tompa Ferenc 150, Marosi Albert (Grădiștea) 100, Orbán Kálmán 40 lejt. Kérem hiveinket, akik az Unitárius Közlönyt az egyházközségünk címbélyegzőjével ellátva kapják, sziveskedjenek az előfizetési díjat, illetve adományaikat Leikészi Hivatalunk címére (str. Basarabia 47., II.) behozni, illetve beküldeni.

A hittan-vizsga egyházközségünkben június hó 4-én volt. Az iskolás növendékek úgy hittanból, mint egyházi énekből igen szépen feleltek. Vizsgabiztosok voltak: Bartha Miklós egyházközségi főgondnok és Német Ernő gondnok. A jobb iskolás növendékek Lőrinczy Géza lelkész adományából jutalomkönyveket kaptak. Külön elismerő dicséretet nyert hittan órára és istentiszteletre járásban tanusított szorgalmáért és kiváló tanulásért Szűcs Erzsébet III. elemi osztályos növendék.

PüNKÖSTI istentiszteletünket úgy Bukarestben, mint a szórványokban a legmelegebb érdeklődés és áhitat jegyében folyt le. Bukarestben az istentiszteleten jelenlevők létszáma 80 volt; urvacsorát vett 36 férfi, 31 nő, összesen 67 személy. Bușteniben a létszám 41 volt; urvacsorát vett 7 férfi és 18 nő, összesen 25 személy. Ploesti-n az istentiszteleten (ünnep másodnapján d. u.) a református hivekkel együtt a létszám 22 volt. Urvacsorát vett 1 férfi és 4 nő, összesen 5 személy.

Bușteniben a hittanvizsga a püNKÖSTI istentisztelet után, május 28-án d. u. tartatott meg. Vizsgabiztosok voltak Jakab Gyula és Losonczy János keblitanácsosok.

Keblitanácsunk foglalkozott június 11-én Bartha Miklós egyh.-községi főgondnoknak a háromszéki egyházkör 1939 május 31-i rendkívüli közgyűléséhez beadott indítványával, melyben főgondnok indítványozta, hogy a szervezeti szabályzatban előírt „Istentisztelet rendjén csak az egyházközség keblitanácsának és közgyűlésének előzetesen hozott határozata alapján és annak főhatósági jóváhagyása után történhetik változás.” Tekintettel arra, hogy a bukaresti egyházközségben a megalakulás ideje óta szokásban volt 1. *előfohász*, 2. a kezdő- és főének közt *bibliaalvasás*, (vagy alkalmasszerűleg Biblián kívüli irodalmi termék felolvasása) s 3. az istentisztelet végén, a záróének után egy *záróima*, keblitanács kimondotta, hogy ezen istentiszteleti sorrendhez ragaszkodik s kéri Főtisztelendő püspök urat ezen istentiszteleti sorrend jóváhagyására. A Biblián kívüli irodalmi termékek felolvasása ellen emelt főleg kifogást Bartha Miklós afia s mivel ezen szokás elhagyására nézve még két keblitanácsos afia részéről is indítvány hangzott el, lelkész bejelentette, hogy ehhez a szokáshoz, mely hat év óta az egyházközségben már be volt bevezetve, nem ragaszkodik, bár unitárius szempontból az ellen — felfogása szerint — kifogás nem emelhető, mert hiszen a Biblián kívül is vannak olyan szépirodalmi, teológiai és filozófiai stb. alkotások, melyek biblikus értékűek. Felemlítette Dr. Kerekes István egyh. tanácsos afiának a körüli közgyűlésen elhangzott, tisztult unitárius felfogásról tanuskodó szavait, mely szerint minden irodalmi és zenei remeknek, ami a vallásos érzés elmélyítésére hatással lehet, helye van az unitárius istentisztelet keretében. (Lehet, hogy az idézet nem szövszerinti, de a lényege ez volt) A béke azonban előbbvaló, mint az elv. Egyházunk a múltban sokszor volt kénytelen elveivel megalkudni a körülmények kényszerítő hatása alatt, de a szellem az tovább munkált s idők műása és személyek változása mégis csak e szabad szellem diadalát hozta.

Lelkész nyári szabadsága július 15-től augusztus 15-ig tart. Keblitanács határozata értelmében ezen idő alatt unitárius istentisztelet nem lesz. Híveink vegyenek részt a testvér protestáns gyülekezetek istentiszteletein. Ev. Lutheránus egyházközség Lelkézi Hivatala készséggel ajánlotta fel segítségét híveinknek a lelkész távollétében.

Nők Szövetségünk és Ifjúsági Körünk a nyár folyamán összejeveteleit beszünteti. Ezen egyletek munkájáról részletesebb beszámolót jövő hónapban közlünk.

Rendkívüli egyházközségi közgyűlésünk július 2 án, illetve határozatképtelenség esetén július 9-én istentisztelet után a ref. elemi IV. o. tantermében lesz. Tárgysorozat: 1. Gyűlés megnyitása. 2. Múlt gyűlés jegyzőkönyve felolvasása. 3. Istentiszteleti sorrend kérdése. 4. Előterjesztések, indítványok.

Lelkézi hivatalunk címe: București 2, Strada Basarabia 47., II.

Az „Unitárius Közlöny” megjelenik havonta.

Felelős szerkesztő: Benczédi Pál, Cluj, Colegiul Unitarian.

Tipografia „Pallas” könyvnyomda Cluj, Strada Vlăhuța 3.